

Naturvernforbundet i Bærum

BÆRUM NATUR- OG FRILUFTSRÅD

bnfr.no
post@bnfr.no

Bærum kommune
post@baerum.kommune.no

Bekkestua, 10.05.2017

Merknader til forslag til planprogram for nytt friluftsområde ved Lagmannsholmen i Lysakerfjorden – planID 16/272016

Ifølge planprogrammet er hensikten med å etablere en øy i Lysakerfjorden som et nytt friluftsområde å møte behovet fra en voksende befolkning på Fornebu og for å gjenbruke overskuddsmasser fra infrastrukturprosjekter i nærheten. Naturvernforbundet i Bærum (NiB) innser dette er en måte å bli kvitt overskuddsmassene på, men det planlagte stedsvalget for øya er svært uheldig av flere årsaker.

Værutsatt i Lysakerfjorden

Lysakerfjorden ligger åpent mot sør og ligger derfor værhardt til for sommerlig solgangsbris. Her står solgangsbrisen på. Den forslåtte plasseringen av øya er av den grunn uheldig og man risikerer at øya ikke kommer til å bli brukt i henhold til formålet. Øya bør derfor isteden anlegges godt inne i fjorden for å få le av Fornebulandet mot sterk sønnvind.

Forslag til alternativ plassering av øya og samarbeid med Oslo kommune

Et passende sted kan være utenfor Lagåsen/Svartebukta nærmere Lysaker. Da blir det også mulig å samordne tiltaket med Oslo kommunes plan om en tilsvarende øy utenfor Sollerud (ref. Planforslag om Fornebubanen). Vi regner med massene vil bli fraktet ut til deponeringsstedene i lektere og da kan det opprettes et felles sted hvor massene leveres.

Lagmannsholmen naturreservat for sjøfugler skal ikke påvirkes

Sjøfuglbestanden i fjorden viser nå en raskt dalende bestand. Og situasjonen blir ikke bedre om det anlegges en ny øy for friluftsliv i nærheten av sjøfuglkolonien på Lagmannsholmen. I planprogrammet fremgår det at kommunen kjenner til denne sjøfuglkolonien og at «*den skal berøres i minst mulig grad*». Lagmannsholmen sjøfuglreservat omfatter ikke bare holmen, men også et belte i sjøen rundt holmen. Den nye øya vil komme så nær grensen for reservatet at «*berøring av den i minst mulig grad*» vil være umulig. Høyst sannsynlig vil det planlagte stedet for øya bety slutten for sjøfuglkolonien på Lagmannsholmen. Uansett må forstyrrelser i nærheten av Lagmannsholmen ikke forekomme i hekketiden (fredningstiden) **fra 15. april til 15. juli.**

Konklusjonen er at øya må etableres så langt unna Lagmannsholmen naturreservat at den ikke blir berørt i det hele tatt!

Viktige naturverdier på landsiden må bevares

Strandsonen fra Lagmannsholmen til Smedtangen og selve Smedtangen bort til Fornebubukta samt området Munkebakken sør på Lagåsen har betydelige rester etter Oslo-områdets kalktørrenger med svært sjeldne og bevaringsverdige urter. Urtene både på Smedtangen og Munkebakken er klassifisert som «viktige naturtyper» i Naturbase.no. Videre er det her åpen, grunnlendt kalkmark med kalktørrenger, kalkfuruskog og innslag av rik edelløvskog. Planforslaget viser at kommunen er kjent med dette (Fig. 3). Det er nå bare fragmenter igjen av grunnlendt kalkmark med sjeldne, kalkelskende blomster. *Det vil derfor være fullstendig uakseptabelt å skipe ut steinmassene fra et sted på denne strekningen*

Unik geologi fra "kambo-silur" tiden

Lagmannsholmen, inkludert det nærmeste området på land, er også vernet som geologisk naturreservat. Hele strekningen herfra (samt den lille kalksteinstangen med steinbadehuset til Villa Høvde nord av Sjøflyhavna) og videre bort til og med Smedtangen viser et fantastisk flott snitt gjennom store deler av den "kambro-siluriske" geologiske lagrekken. Fordi selve strandsonen er vegetasjonsløs, og berggrunnen er grunnlendt, er geologien lett tilgjengelig her. Langs strandkanten ser man fascinerende endringer i naturmiljøet for 400-450 millioner år siden (ordoviciumtiden); kalksteins- og skifer i vekslinger, forkastninger, foldinger, og vulkanske intrusjoner (gangbergarter). Selv om slike bergarter finnes mange steder i osloområdet er kyststrekningen her ute et fantastisk utstillingsvindu av svært stor pedagogisk verdi. I en årrekke har det vært undervist i geologi her i ulike sammenhenger (som senest på et internasjonalt geologiseminar 10.-11.mai 2017). Det må IKKE komme anleggsmaskiner som volder terrengskade og ødelegger denne strandsonen. Planforslaget er tydeligvis oppmerksom på mulige terrengskader ved bruk av tunge anleggsmaskiner. Vi er derimot ikke overbevist om at forslagsstiller er seg bevisst hvor fascinerende og viktig denne strandstrekningen faktisk er. *Vi har geologisk ekspertise i vårt styre og tar gjerne en befaring med alle involverte i denne saken, både politikere og saksbehandlerne i Bærum kommune.*

Hensynet til gyteplasser og grunner for fisk

Vi ber om at det blir vist hensyn til fiskens gyteplasser og grunner. Det ligger en viktig fiskegrunne (Grunne for gård) like utenfor Smedtangen (sees på kartet Fig. 6). Lysakerfjorden langsmed Fornebulandet er et kjent dorgestreck. En ny øy må muliggjøre fortsatt dorgefiske langsmed land.

Konklusjon

Dersom det skulle bli vedtatt å etablere en friluftøy i Lysakerfjorden, ber vi om at den **må** bli anlagt langt inne i fjorden. Dette både fordi værforholdene gjør øya ubrukelig for friluftslivet om den blir liggende i ytre Lysakerfjorden og at den må legges i god avstand til Lagmannsholmen sjøfuglreservat. Dernest at botaniske, geologiske og landskapsmessige hensyn må tas for å bevare strandsonen på strekningen f.o.m steinbadehuset (Villa Høvde) via Lagmannsholm-området og Smedtangen t.o.m Munkebakken. Vi forventer også at kommunen tar RPRs retningslinjer for Oslofjorden seriøst. Her står det blant annet at "Bygging og landskapsinngrep skal ikke tillates på arealer som har betydning for andre formål, som f.eks friluftsliv, naturvern, naturmangfold,, landskap,".

En plassering lenger nord, i indre Lysakerfjorden, muliggjør også en samordning med Oslo kommunes plan om en tilsvarende øy utenfor Sollerud. Skal det lages to øyer, er det fint om avstanden mellom dem er tilstrekkelig stor til at den ene (innerste) øya prioriteres til friluftsliv mens den ytterste øya heller kan bli en mulig hekkeholme for sjøfugl. Med stedegne bergmasser på den delen av øyene som stikker over havnivået kan man reetablere stedegen kalksteinsflora ved bruk av frø og planter fra kalktørrenger på land.

Av rasjonelle grunner og for å redusere inngrepene på land, bør Bærum kommune og Oslo kommune finne ett sted hvor massene fra lastebilene tømmes direkte over i lekterne som skal frakte massene til øyene. Dermed unngås mellomlagring og ingen eller svært begrensede terrengskader på land.

Vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Bærum

Anne Gøril Aas (sign.)
Styreleder

Morten Bergan (sign.)
Styremedlem og saksbehandler

Bærum Natur- og Friluftsråd

Rigmor Arnkværn (sign.)
Leder